

Sreda, 8. jun 2005.
Svedok Skender Bylykbashi
Svedok Kadri Dugoli
Svedok Ali Thaçi
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 14.23 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine. Ako mogu da vas podsetim da svečana izjava koju ste dali na početku vašeg svedočenja i dalje važi. Gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Hvala časni Sude.

svedok Skender Bylykbashi

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WHITING – NASTAVAK

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Bylykbashi, želim da nastavim tamo gde smo sinoć se zaustavili, a tada ste svedočili da ste bili sa Haradinom Balaom početkom 1999. godine u Zabelju/Zabel. Da li se sećate da ste o tome svedočili?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da se malo približite mikrofonu kako bi prevodioci mogli da vas čuju. Vi ste rekli da ste bili vođa grupe. To je tačno, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, to je tačno, na početku sam bio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Do kada?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Otprilike posle mesec dana sam raspoređen na drugi položaj.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A u kom se to mesecu dogodilo?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Krajem februara i početkom marta meseca, koliko se ja sećam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li je Agim Bylykbashi vaš rođak?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, on je moj rođak.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U kakvom ste vi srodstvu?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Mi smo u krvnom srodstvu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je i on bio u Zabelju/Zabel tokom januara i februara meseca 1999. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, i on je bio tamo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da je posao Haradina Balae bio da osmatra kretanje neprijatelja? Je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I on je koristio dvogled?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate da se Haradin Bala žalio šta su u to vreme vojnici radili ili nisu radili?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, ne sećam se, ne u ovom trenutku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želim da vam pročitam nešto što je on zapisao u svoj notes u to vreme kako bih video da li će vam to osvežiti sećanje na njegove žalbe na druge vojnike. To je zapisano 8. februara 1999. godine.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja bih izneo...

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Februara.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja bih izneo u ovom trenutku prigovor po pitanju relevantnosti. Radi se o 1999. godini, februaru mesecu, a to je prilično nakon perioda koji se razmatra u optužnici. Cenim to što unakrsno ispitivanje ima širok opseg, ali smatram da smo sada otišli i nešto preko toga.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, što se tiče unakrsnog ispitivanja vremenskog okvira i dnevnika koji je dokazni predmet Tužilaštva broj P12, on je relevantan u prikazivanju stava optuženog Balae prema poslu kao i prema ostalim vojnicima koji nisu obavljali svoj posao. I mislim da je to direktno relevantno u vezi dokaza i argumenata da on sa medicinskog stajališta nije bio u stanju da obavlja posao... Ja ću u svom unakrsnom ispitivanju pokušati da pokažem preko svedoka da je optuženi radio svoj posao sa velikom odlučnošću i izvršavao zadatke kako bi se uverio da je posao izvršen. I to je... niko ne bi očekivao da se takav njegov pristup promenio u periodu koji je šest meseci izvan perioda optužnice.

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, za sada možete da nastavite. Ukoliko ne bude jasne relevantnosti, možda ćemo vas opet prekinuti. Tako da nemojte da mislite da ste potpuno izašli iz senke prigovora gospodina Guy-Smitha.

TUŽILAC WHITING: Zahvaljujem se časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: To je zapisano 8. februara 1999. godine i gospodin Bala piše: "Moram da kritikujem doktore u Sedlaru koji su odobrili odsustvo na jedan dan sledećim vojnicima:" Sheremet Kolshi, Xheme Bajraktari, Sef Bajraktari, Mehdi Krasniqi, Haki Ballagoshi. Po mom shvatanju, nije neophodan odlazak vojnika na bolovanje koji se vrate

zdravi." Da li se sećate da se u to vreme gospodin Bala žalio na činjenicu što su doktori davali bolovanje vojnicima, a posebno vojnicima čija sam imena pročitao?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Sećam se nečeg s tim u vezi, ali prošlo je već šest godina od tih događaja. Ne mogu da vam kažem nikakve detalje o tome da li se on meni žalio ili je samo pisao o tome u svom dnevniku. Oko toga zaista ne mogu da vam pomognem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali kao vođi grupe to bi moglo da bude značajno, zar ne – žalbe o odlasku vojnika na bolovanje?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja bih još jednom izneo da sada gospodin Whiting sugeriše svedoku da nagađa o nečemu što je gospodin Bala napisao. Kao prvo, ne verujem da je ovaj unos iz dnevnika u bilo kakvoj relevantnosti u odnosu na bilo koje pitanje koje je izneto pred Sudom. Da li je gospodin Bala smatrao da neko drugi treba ili ne treba da postupa na određen način ili da treba ili ne treba da dobije bolovanje, to zaista ne govori ništa o njegovoj motivaciji i njegovom fizičkom stanju.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, prvi deo ove zabrinutosti tiče se nagađanja?

TUŽILAC WHITING: Tako je. Ja nisam tražio od svedoka da nagađa ili izvlači zaključke. Ja sam ga pitao... gledam ponovo u svoje pitanje, ja sam ga pitao da li bi mu to kao vođi grupe moglo da bude značajno, važno pitanje. I da...

SUDIJA PARKER: Nama je izgledalo da ste pitali da li bi to bilo važno za gospodina Balau. A vi sada kažete da se pitanje odnosilo na važnost za svedoka. Da li je to... da li sam vas dobro razumeo?

TUŽILAC WHITING: Ja sam to hteo da ga pitam: "Kao vođi grupe to bi moglo da bude značajno, ukoliko se neko žali na odlazak vojnika na bolovanje?" Ja sam hteo da pitam... da li bi to bilo značajno za njega kao vođu grupe.

SUDIJA PARKER: Nastavite.

TUŽILAC WHITING: Zahvaljujem se časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, tema dobijanja bolovanja određenih vojnika i žalba na dobijanje tih bolovanja od strane jednog vojnika, to bi za vas kao vođu grupe bilo važno pitanje, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Došlo je do nesporazuma u vezi sa ovim što vi kažete. Ja ne znam šta je gospodin Bala zapisao u svoj dnevnik. Ja njegov dnevnik nisam čitao, ali sam čuo da je moguće da je bilo prigovora. Ali kao što sam rekao, od tada je prošlo šest godina. Ipak, mi nismo raspravljali o pitanju odlaska na bolovanje, tako da se o tome govori samo u dnevniku gde je on to zapisao, ali ja se ne sećam da je on došao kod mene i izneo pritužbe na te vojnike. To je bila njegova privatna stvar i ja ne znam zbog čega je on to napisao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali vi ste u to vreme čuli nešto o tome, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ja ne znam u koje vreme sam čuo o tome, da li je bilo u to vreme ili kasnije - od vojnika koji je bio u službi zajedno sa mnom i koji mi

je izneo to pitanje kasnije kada smo bili na nekom drugom mestu. Ja to zaista u detaljima ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Dakle, vi nama kažete da ne možete tačno da se setite kada ste to čuli ili šta ste čuli. Da li je to vaše svedočenje? Da li sam korektno sumirao ono što ste nam rekli?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: U određenom smislu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta pod tim odgovorom podrazumevate?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Kao što sam vam već rekao, nakon što ste ovo pročitali, setio sam se da se o tome zaista razgovaralo, ali se ne sećam detalja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A takođe se ne sećate ni kada se o tome razgovaralo, da li je to bilo u to vreme ili kasnije. Je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, ne sećam se, jer mi o tome nismo ni raspravljali, već je to neko samo spomenuo. To je nešto o čemu prijatelji međusobno razgovaraju. Nije bilo da se neko na to žalio pa da se onda o tome raspravljalo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodin Bala takođe u unosu od 26. februara 1999. godine piše da ima određenih poteškoća sa osobom zaduženom za Treću četvrtu i on kaže: "Osoba na čelu Treće čete pretela mi je upotrebljavajući pogrdne reči. Svedoci su bili: Barliti, Fatmir, Muharrem, Luli. Hamza me je čak i fizički napao." Dakle, smatram da ste vi za ovo čuli?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja bih izneo isti prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Da li je u pitanju relevantnost?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude...

SUDIJA PARKER: Samo trenutak gospodine Whiting.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, u vezi s onim što je rečeno da je cilj ove linije pitanja. Posebno u pogledu na to.

SUDIJA PARKER: Hvala. Gospodine Whiting, sve manje je jasno u kom se pravcu krećemo i šta je relevantnost svega ovoga?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, svedok je tokom glavnog ispitivanja govorio o određenim sećanjima. Sada je svedok rekao neke stvari u vezi s tim, i smatram da bi trebalo da dobijem pravo da to ispitam.

SUDIJA PARKER: Vi se sada krećete ka verodostojnosti. Je li to u pitanju?

TUŽILAC WHITING: Pa, to je tačno.

SUDIJA PARKER: Nastavite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Zahvaljujem se časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dospodine, da li se... da li se sećate da ste čuli za taj događaj, o problemu koji je imao gospodin Bala sa osobom zaduženom za Treću četvu?
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, sećam se toga.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A čega se sećate?
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Sećam se da je došlo do rasprave sa gospodinom Hamzaom, koga je on od ranije poznavao, i mislim da su bili u srodstvu. Ali mi nismo od toga pravili nikakvo pitanje i pustili smo da se to samo završi bez optuživanja i osuđivanja bilo koga od njih dvojice.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako ste vi saznali za to?
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Žao mi je, ali ne mogu da se setim kako sam to saznao, ali sam znao za taj problem. Ostao mi je u sećanju. Ne znam da me je o tome obavestio gospodin Bala. Zaista ne znam kako sam za to saznao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li ste rešili problem? Da li ste vi smirili tu svađu kao komandir ili vođa grupe?
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Morate da razumete jednu stvar. Mi smo bili grupa prijatelja koji smo se već dugo poznavali, osim nekolicine. Većina nas bili smo prijatelji iz istog sela rodbinski povezani i znali smo sve naše probleme i sami smo ih rešavali razgovarajući o njima. Ni u jednom trenutku nismo bili u situaciji da se nismo međusobno razumeli. Probleme bi rešavali na licu mesta.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Mislim da niste odgovorili na moje pitanje. Ja sam vas pitao da li ste rešili taj problem... ili da preformulišem – da li ste vi učestvovali u rešavanju problema?
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ovde vidim dva pitanja, da li sam ja to rešavao ili da li sam bio deo rešenja. Koji želite da....

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Potpuno ste u pravu gospodine. Žašto ne odgovorite jedno po jedno pitanje. Da li ste učestvovali u rešavanju problema?
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste rešili problem?
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, zajedno sa svojim prijateljima, drugovima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate kada se to dogodilo?
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, ne sećam se. Ne sećam se datuma, ali to je bilo u razdoblju kada sam ja bio tamo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I na kraju je napisao [Haradin Bala]: "Iako je vojniku Hakiju Balagoshiju bilo rečeno da ne preuzima stražu jer je to trebalo da učini osoba koja je bila zadužena za to, ista osoba je naredila vojniku da on to uradi samo zato jer je bio lenj. A ta ovlašćena osoba je bio Hamez Rexhepi." Da li gospodine...
SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Izvinite, samo trenutak.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nisam vam još postavio pitanje.

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Mislim da nisam dobio ispravan prevod ili ja nisam razumeo šta ste mislili pod "straža". Da li ste možda mislili na smenu straže? Da li ste na to mislili?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Mogu da vam kažem samo ono što ovde piše. Ja ću vam ponovo pročitati tekst jer je rečenica pomalo zbunjujuća: "Iako je vojniku Hakiju Balagoshiu bilo rečeno da ne preuzima stražu jer je to trebalo da učini osoba koja je bila zadužena za to, ista osoba je naredila vojniku da on to uradi samo zato jer je bio lenj." I onda tu piše: "A ta ovlašćena osoba je bio Hamez Rexhepi, a smena je počela u 22.00 časa 27. februara 1999. godine." Da li se sećate da je Haradin Bala ikada mislio da je ta odgovorna osoba lenja?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, ne sećam se. Ovu rečenicu koju ste pročitali, ja se toga ne sećam. Ne sećam se da sam to ikada čuo ili da sam to ikada negde pročitao, jer mislim da to i nije bila toliko za mene važna stvar da bih je upamtio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da se vratimo sada na srpsku ofanzivu koja je počela 25. ili 26. jula 1998. godine. Da li se sećate te ofanzive?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, da, 26. jula.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ovde ste juče svedočili da ste se vi pridružili OVK posle te ofanzive. Da li se sećate?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Tokom te ofanzive. Ne posle ofanzive, već ujutro kada je počeo napad.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ujutro 25. ili 26. jula?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Verovatno imate beleške, ali ja se sećam datuma kada je počeo vazdušni napad... izvinjavam se, kada su počela granatiranja, znam da sam tada otišao na položaj. A datum, vi to sigurno bolje znate.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A gde ste im se priključili?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Pridružio sam se sa nekoliko prijatelja koji su došli iz Albanije dan pre toga. Otišli smo u *Laz... Fanat Te Llazet*, na mesto koje je udaljeno tri ili četiri kilometra od sela najbližim putem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tri ili četiri kilometra udaljeno od sela Banjice/Baicë?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Možda dva ili tri, a ne četiri. Ali mesto je dobro poznato.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Dakle, dva ili tri kilometara udaljeno od sela Banjice/Baicë?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, moguće je da je dva ili tri kilometra.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A u kom pravcu?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Istočno, u pravcu ka selu Magura/Magurë, na istok.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A gde ste nabavili pušku?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Prijatelj mi je nabavio pušku. On je bio moj komšija i doneo ju je iz Albanije. To je bila puška kalibra 20 milimetra.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Takođe ste svedočili ovde da ste posle srpske ofanzive vi i Haradin Bala bili na istom položaju?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, dva tri dana kasnije. Ne dva ili tri dana kasnije, već kada smo se vratili iz Zborca/Zborc.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U stvari, to je bilo nekoliko nedelja kasnije, zar ne, nakon početka ofanzive prošlo je nekoliko nedelja dok se Haradin Bala nije vratio u Banjicu/Baicë, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Vi to niste razumeli, jer ne verujem da sam to izjavio. Ujutro na dan granatiranja, kada smo otišli u Zborce/Zborc i čekali da odemo u Lapušnik/Llapushnik, ali smo otišli u Zborce/Zborc zajedno sa grupom prijatelja kako bi zaštitili to mesto od eventualnih napada sa tog područja. Mesto gde smo se mi nalazili bilo je okruženo planinama i plašili smo se da bi Srbi mogli da nas napadnu sa tih položaja, pa smo otišli i ostali tamo do uveče. Uveče negde oko ponoći, došao je jedan vojnik i rekao nam je da je klanac u Lapušniku/Llapushnik pao i rekao nam je da je za nas bolje da se vratimo u naš klanac, što smo i uradili. Vratili smo se do klanca u kome je stanovništvo našlo utočište. U početku je to bila jedna haotična situacija, jer su svi bili zatečeni da je došlo do pada klanca u Lapušniku/Llapushnik za samo jedan dan. Ali ubrzo smo počeli da se organizujemo i već sledećeg dana ili prekosutra se stanovništvo vratilo u selo, a mi smo ostali u brdima i podelili se u dve grupe kako bi zaštitili stanovništvo. Bili smo podeljeni u dve grupe, ali smo bili u kontaktu. Menjali smo lokacije: ponekad smo bili u blizini sela, a nekad smo išli u planine. Tamo bi ostali dve ili tri nedelje, a onda bi se vratili u selo gde bi boravili u gostinskoj sobi – *odi*. Oni čije su se kuće nalazile u blizini bi odlazili u njih da prenoće.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Razumeo sam. Ali ono što vam ja kažem jeste da posle vašeg povratka u Banjice/Baicë iz Zborca/Zborc, da se nije tada vratio i Haradin Bala u Banjice/Baicë i ostao tamo nekoliko nedelja, sve do kraja avgusta, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: To vi kažete. Ne, to nije tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A koje je vaše svedočenje, kada je on došao?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ja kažem da sam ga ja video. Nisam video samo Haradina Balau već i druge prijatelje kao što je Agim, Ramadan Krasniqi, koji je bio u Petraštici/Pjetërshticë. I oni su takođe došli u klanac. U stvari, došlo je do izvesnog rasula u OVK i svi su išli da zaštite ili porodicu ili selo iz koga su bili - tamo gde su bolje poznavali teren. A pošto je porodica Haradin Balae bila u Banjici/Baicë, on je uradio isto. Kada je on došao tog dana, ja nisam siguran. Bilo je to uveče, jer su se svi vratili kako bi obišli svoje porodice, a sledećeg dana smo se podelili u dve grupe i otišli ne na neke položaje, jer oni nisu postojali, već do skrivenih mesta u planinama.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: no što mene interesuje jeste kada je Haradin Bala po vašem sećanju došao u Banjici/Baicë, a imajući na umu ofanzivu u Lapušniku/Llapushnik i pad klanca u Lapušniku/Llapushnik? Da li je to bilo dan ili dva dana kasnije, ili duže od toga. Čega se vi sećate?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Izvinjavam se, ali ja mislim da sam tamo zatekao Haradina Balau onog dana kada sam se vratio iz Zborca/Zborc. Dva ili tri dana kasnije, a pre nego što sam otišao kod mojih drugova u Mališevo/Malishevë, ja sam ga video da prolazi dvorištem svog rođaka. Ne znam da li se tamo zadržao, jer je vladala konfuzna situacija. Neki od nas su išli po oružje, i ja ne znam da li je on ostao u selu ili...

ali najvažnija stvar je da smo posle pada klanca u Lapušniku/Llapushnik mi uradili ono što smo uradili i da smo se onda vratili u selo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Samo da bi bilo jasno, vi ste se vratili iz Zborca/Zborc dan ili dva posle pada Lapušnika/Llapushnik i tada ste videli Haradin Balau u Banjici/Baicë. To je vaše svedočenje?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Vratio sam se iz Zborca/Zborc tog dana kada je pao Lapušnik/Llapushnik. Verovatno je već bila prošla ponoć i mi smo zatekli prazno selo. Otišli smo zatim do klanca i tamo smo zatekli stanovništvo. To je istina. I ja sam video Haradin Balau ili sutradan ili dan posle toga. Znae, prošlo je šest godina od tada kada smo se svi mi okupili kao vojnici i pokušali da vidimo šta nam je dalje činiti u takvim okolnostima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je vaše svedočenje da ste vi kada ste videli Haradina Balau ili dan kasnije ili dva dana kasnije - da je on boravio sa vama u Banjici/Baicë zajedno tokom avgusta, septembra meseca i tokom cele jeseni sve do kraja godine? Da li je to vaše svedočenje?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, to je istina. Možda bi preko vikenda odlazio negde ili kada je bio bolestan, ali većinu vremena smo provodili zajedno, delovali smo zajedno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li se sećate da je krajem 1998. godine i početkom nove godine gospodin Bala bio u Lužnici/Luzhnicë? Zar se ne sećate toga?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, ne, ne sećam se toga. To nije moguće. Ako govorite o periodu kraja godine, to nije moguće.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Budući da poznajete Haradina Balau, možete li da nam navedete neki moguć razlog zbog čega je rekao da je krajem godine bio u Lužnici/Luzhnicë i da mu je bilo dopušteno da obiđe svoju porodicu u Banjici/Baicë - da je on bio raspoređen u Lužnici/Luzhnicë a da mu je bilo dopušteno da posećuje svoju porodicu u Banjici/Baicë? Možete li da nam kažete... da li znate ijedan razlog zbog čega je to rekao za kraj 1998. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne znam. Možda je došlo do neke greške.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Čije greške?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ja ne znam čija je greška, ali on nije mogao da bude na dva mesta istovremeno. On jeste bio u Banjici/Baicë. Tamo je delovao posle ofanzive i tamo smo duži period bili zajedno. Ponekad sam ja bio odsutan, ali bih se vratio u toku istog dana – uveče bih se vratio. Ja se sećam mesta gde smo zajedno boravili, on i ostali drugovi.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako mogu da pitam, koja je osnova za ovo pitanje?

TUŽILAC WHITING: 30 dan suđenja, stranica broj 3086.

ADVOKAT GUY-SMITH: Bala je to izjavio?

TUŽILAC WHITING: Tako je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da se vratimo sada na jun i jul mesec 1998. godine. Ali pre nego što vam postavim to pitanje, recite nam da li postoji put koji vodi od Banjice/Baicë do Nekovca/Nekoc, pa do Kišne Reke/Kishnarekë?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada stignete do Kišne Reke/Kishnarekë, možete da nastavite da se vozite ka Lapušniku/Llapushnik ili čak i da odpešačite do Lapušnika/Llapushnik, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Zavisi. Mislim da je jedini način da stignete od Kišne Reke/Kishnarekë do Lapušnika/Llapushnik pešačenjem i trebalo bi vam nekih dva časa da stignete jer je put veoma strm.

ADVOKAT GUY-SMITH: Uz svo poštovanje časni Sude...

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH:...molim mog cenjenog kolegu da još jednom proveri reference, jer vidim da se transkript završava sa 84 stranom za 30 dan.

TUŽILAC WHITING: Izvinjavam se, to je 34 dan...

ADVOKAT GUY-SMITH: A stranica?

TUŽILAC WHITING: Stranica je broj 3086.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala.

TUŽILAC WHITING: Molim da se svedoku pokaže slika broj 8 dokaznog predmeta Tužilaštva broj P1. Imamo... ne, to je u redu. I molim da se to postavi na grafoskop.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, molim vas da pogledate u kartu.

TUŽILAC WHITING: Molim da se to postavi na grafoskop.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Verovatno će vam biti lakše da to pogledate na vašoj levoj strani a ne da gledate u ekran. Lakše će vam biti na taj način. Dakle, ovo je snimak Lapušnika/Llapushnik iz vazduha. Da li ga prepoznajete?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Manje-više.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vidite na snimku u donjem desnom uglu da se tu nalazi nekoliko kuća?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Na šta mislite?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Na donji desni ugao snimka?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: U ovom ovde uglu?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da, te kuće. Te kuće pripadaju Kišnoj Reci/Kishnarekë, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Moguće je, ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A ovaj put koji vidimo i koji ide od vrha snimka pa do kraja snimka od broja 489000 do broja 489500, tu se radi o putu koji vodi do Kišne Reke/Kishnarekë, Nekovca/Nekoc i Banjice/Baicë?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ovaj put gore?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ne, ne, ne. To je put Priština/Prishtinë - Peć/Pejë. Put koji se kreće... ovaj put. Taj put je put koji vodi u Kišnu Reku/Kishnarekë, Nekovce/Nekoc, Banjicu/Baicë. Tačno?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ovaj ovde?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da.

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. To je put koji vodi od Kišne Reke/Kishnarekë do Banjice/Baicë? Tačno?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, jeste. Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Izvinjavam se. Vaš prethodni odgovor prevodioci nisu uspeli da prevedu. I taj deo pripada Kišnoj Reci/Kishnarekë, a vidi se u donjem desnom uglu, te kuće u koje pokazujete. Te su kuće u Kišnoj Reci/Kishnarekë. Tačno?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: To je deo Kišne Reke/Kishnarekë, a moguće je da je to i deo Komorana/Komoran.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A pešačenje od tih kuća do Lapušnika/Llapushnik ne traje ni dva časa, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Zavisi od toga kako putujete. Sada autom možete da pređete to veoma brzo. Izgrađen je novi put, ali u to vreme ste morali da prođete kroz klanac, da prođete drugom stranom klanca i da dođete dovde.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ne, ja govorim o pešačenju. Vi ste od tih kuća u desnom donjem delu fotografije mogli da stignete pešice do Lapušnika/Llapushnik relativno brzo. Tačno?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne. Pre svega, ovaj deo ovde, ove kuće o kojima govorite, ja nisam siguran da li one spadaju u Kišnu Reku/Kishnarekë, jer mogu da budu i kuće iz Komorana/Komoran, iz starog Komorana/Komoran, kako ga zovu. Kišna reka/Kishnarekë bi trebalo da bude malo više u unutrašnjosti. Ja sam od ovog dela išao u Berišu/Berishë i trebalo mi je dva časa da stignem jer je put bio strm. Govorim iz svog iskustva.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nisam siguran da li ste dobro razumeli moje pitanje. Bez obzira kom selu da pripadaju te kuće pri dnu fotografije, ne bi trebalo ni dva časa da od tih kuća stignete do Lapušnika/Llapushnik? Je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, to nije tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi kažete da je odatle, od tih kuća do sela Lapušnik/Llapushnik potrebno dva časa hoda?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ja vam kažem da to zavisi od toga ko pešači. Meni, kao čoveku u dobroj kondiciji je potrebno oko 90 minuta da bih stigao, i tamo nije bilo jednostavno ići.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da se vratimo na juni i juli mesec, vi ste svedočili da u to vreme niste bili pripadnik OVK jer niste imali pušku?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, to je tačno. Ja do 26. jula nisam bio vojnik OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A to je bilo zato jer niste imali pušku, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, to je bio razlog.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Bilo je vojnika u vašem selu tokom juna i jula meseca 1998. godine, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, nije ih bilo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nije bilo OVK vojnika u Banjici/Baicë tokom juna i jula meseca 1998. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, nije ih bilo. Bilo je vojnika iz Banjice/Baicë koji su se nalazili na drugim položajima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je bilo OVK vojnika u Kišnoj Reci/Kishnarekë tokom juna i jula meseca 1998. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je bilo OVK vojnika u Nekovcu/Nekoc tokom juna i jula meseca 1998. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Znao sam jednu osobu iz Nekovca/Nekoc. Ne znam gde se on stacionirao, na kom položaju, ali sam poznavao lice iz Nekovca/Nekoc koji je bio vojnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Bilo je OVK vojnika u Sedlaru/Shalë tokom juna i jula meseca 1998. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Zaista mi je žao, ali ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tokom juna i jula meseca 1998. godine su ljudi pristupali u redove OVK, je li tako? Ukoliko su imali oružje ili su mogli da ga nabave, tada su stupali u redove OVK tokom juna i jula meseca 1998. godine, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, oni koji su se osećali Albancima, da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodin Guy-Smith vas je pitao koliko puta ste videli tokom juna i jula meseca 1998. godine Haradina Balau u vašem selu, a vi ste odgovorili juče: "Možda sam ga video četiri ili pet puta. Nisam siguran, jer znam da sam ga video i kasnije." Dakle, teško je biti siguran kada su se stvari tačno dogodile? Je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Kao što sam vam već rekao, možda je to bilo četiri ili pet puta. Možda je bilo četiri puta i još jednom kasnije. Ne znam tačan broj, ali kao što sam rekao video sam ga četiri ili pet puta, primetio ga.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A razgovor, kratak razgovor koji ste nam ispričali, razgovor sa Haradinom Balaom o Lužnici/Lužnicë, je li moguće da je on bio kasnije?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, jer je to povezano sa brašnom, sa hranom koju je doneo za svoju porodicu. Posle 26. jula, mene više nije interesovalo ko je donosio brašno jer sam postao vojnik. Neko drugi je preuzeo odgovornost za selo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi ste i dalje boravili u selu, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: O kom vremenskom periodu govorite?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Posle 26. jula. Vi ste i dalje bili u Banjici/Baicē, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, bili smo dve ili tri nedelje u okolini Banjice/Baicē. Mi nismo stupali u kontakt sa meštanima, osim sa mladićima koji su nam donosili hranu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dakle, hrana je i dalje, posle 26. jula bila problem?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Svakako.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi nikada niste videli Haradin Balau u Lužnici/Luzhnicē tokom juna i jula meseca 1998. godine? Je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Žao mi je, ali ja nikada nisam bio u Lužnici/Luzhnicē.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi nikada niste bili u Lužnici/Luzhnicē tokom juna i jula meseca 1998. godine, je li tako? Vi...

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Sve do sada. Do nedavno, nikada nisam bio u Lužnici/Luzhnicē.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste znali da bi stigli iz Banjice/Baicē u Lužnicu/Luzhnicē da ste morali da prođete kroz Sedlare/Shalē, Klečku/Klečkē i tek onda u Lužnicu/Luzhnicē? Da li ste to tada znali?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Nisam baš siguran da li je put bio otvoren u to vreme i da li se moglo ići autom. Zaista nisam siguran, jer ja nikada nisam išao tim putem u Sedlare/Shalē.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada je Haradin Bala došao u Banjicu/Baicē tokom juna i jula meseca 1998. godine, kako je on tamo došao, ako znate?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Jednom sam ga video kada je došao autom... mislim da je bilo vozilo marke *lada* – to je bilo onog puta kada sam ga pitao za brašno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste prvi put ispričali tu priču da se sećate tog razgovora sa Haradinom Balaom?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ulažem prigovor na karakterizaciju svedokovog svedočenja. Ne znam da li je ili nije gospodin Whiting da kažem dramatizovao kada je upotrebio reč "priča" ili nije?

TUŽILAC WHITING: Nisam nameravao da dramatizujem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste prvi put preneli taj razgovor o Lužnici/Luzhnicē sa Haradinom Balaom? Kada ste prvi put to nekome ispričali?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Nisam razumeo poslednji deo. Molim vas da ponovite.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hoću svakako i pokušaću da budem jasniji. Vi... kada ste prvi put nekome rekli o tom razgovoru za koji kažete da ste ga vodili sa Haradinom Balaom o Lužnici/Luzhnicē?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne znam da li sam o tome sa bilo kim govorio osim sa timom Odbrane kada sam davao izjavu. Ne sećam se da sam o tome razgovarao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kada ste dali vašu izjavu?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Pre otprilike četiri meseca.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U februaru mesecu 2003. godine, vi ste znali da je Haradin Bala uhapšen od strane Međunarodnog krivičnog Suda, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da. Čuo sam o tome, ako je bio uhapšen februara meseca 2003. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I pretpostavljam da ste pratili suđenje u novinama ili preko televizije Kosova/Kosovē?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Grešite.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Uopšte niste pratili ovo suđenje?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, uopšte ga nisam pratio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nije vas interesovalo za šta se tereti Haradin Bala i šta se sa njim dešava?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Postoji razlika. Ja nisam imao priliku da pratim suđenje, jer je to ponekad bilo uveče na televiziji. Ja radim do 18.00, 19.00 časova, zatim provedem dva ili tri časa sa svojom decom, a onda bih odlazio na spavanje kako bih se probudio ujutro u 6.00 časova da krenem na posao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali vi ste znali kada je Haradin Bala bio uhapšen da je on optužen da je počinio zločin u Lapušniku/Llapushnik u leto 2000... 1998. godine, je li tako? Vi ste to svakako znali, zar ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, čuo sam za to.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I vi ste čuli o tome onda kada je bio uhapšen zar ne, negde tokom 2003. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Stvarno mi je žao. Ja jesam čuo da je on uhapšen, ali ne znam da li sam to čuo baš istog dana kada je i uhapšen ili sam čuo kasnije od nekog prijatelja, ali znam da sam za to čuo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li je to bilo na dan hapšenja ili dan ili dva kasnije - u svakom slučaju, to je bilo u vreme kada je on bio uhapšen da ste vi za to čuli, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Nisam siguran. Molim vas da me ne ispitujete o stvarima za koje nisam siguran.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Mislite li da ste o tome čuli tokom 2003. godine – zbog čega su ga uhapsili – da su ga uhapsili zbog zločina počinjenih u Lapušniku/Llapushnik? Da li mislite da ste to čuli tokom 2003. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Moguće je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali vi ni u to niste sigurni, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Samo trenutak. Zaista mi je žao. Siguran sam da sam čuo za njegovo hapšenje, ali kao što sam već rekao, ne sećam se datuma ni vremenskih perioda osim onih koji su mi zbog nečega bili zaista važni.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi ste nam upravo rekli da ste pre četiri meseca dali izjavu zastupnicima Odbrane, i u toj izjavi ste ispričali šta se dogodilo vama i Haradinu Balai 1998. godine, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, da. Šta se dogodilo 1998. godine, o tome sam im govorio. A to sam povezo sa jednim veoma važnim datumom za mene, a to je bio dan kada sam dobio oružje.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I vi ste tad bili veoma oprezni - govorili ste im istinu, je li tako, kada ste razgovarali sa njima pre četiri meseca?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne radi se o tome da li sam se ja trudio da budem tačan ili ne – već je to istina. To su bile stvari koje sam ja doživio i ne postoji mogućnost da sam pogrešio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pa, u stvari, zar vi niste rekli zastupnicima Odbrane pre četiri meseca da ste se priključili OVK u maju mesecu 1998. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, nikada. Ja sam pomagao OVK, ali ja nisam bio vojnik OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da, postoji tu jasna razlika, i vi ste napravili ovde u Sudu jasnu razliku u vezi s tim – između pomaganja OVK i članstva u OVK, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ja nikada nisam rekao da sam bio vojnik, član OVK pre 26. jula 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Vidite, zbog toga što smo dobili... zastupnici Odbrane su nam dali sažetak o tome šta ćete vi ovde da svedočite. Mi ne dobijamo vašu izjavu, ali dobijamo sažetak. I prema tom vašem sažetku, kaže se: "Svedok će govoriti o njegovom pristupanju OVK tokom početka ofanzive Srpskih snaga na Lapušnik/Llapushnik početkom maja meseca 1998. godine." Da li ste to rekli zastupnicima Odbrane?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: To je pogrešno. To je ili vaša ili njihova greška. Ja nikada nisam rekao da sam pristupio OVK u maju mesecu, jer je ofanziva na Lapušnik/Llapushnik počela 26. jula.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li ste takođe rekli zastupnicima Odbrane da je u stvari Haradin Bala premestio svoju porodicu u Banjice/Baicë i pre 9. maja 1998. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ne, toga se uopšte ne sećam. Tog datuma se uopšte ne sećam. Nikada nisam znao tačan datum kada je njegova porodica stigla. I kao što sam vam rekao, ja sve povezujem sa onim ključnim datumom u mom životu koji sam već pomenuo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pa, u tom sažetku piše... sada ću da vam pročitam: "Zbog opasnosti od srpskog napada, optuženi Haradin Bala je prebacio svoju porodicu u Banjice/Baicë zbog zaštite. Svedok će potvrditi da se to dogodilo pre srpske ofanzive u

Lapušniku/Llapushnik." Ja sam proverio da bih bio siguran da se pominjao 9. maj 1998. godine. Dakle, da li ste vi sigurni da niste rekli zastupnicima Odbrane da Haradin Bala nije premestio svoju porodicu u Banjicu/Baicë pre 9. maja 1998. godine?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ukoliko neko insistira na 9. maju, možete tako da kažete. Ja ne znam kako su oni to povezali, jer ja sam prosto rekao da je on svoju porodicu premestio jer je ona bila u opasnosti u Koretici/Korroticë gde su živeli, a to je mesto bilo u blizini puta, veoma izloženo opasnostima, a Srbi su mogli tu brzo da intervenišu. I kako bi izbegao tu opasnost, on je porodicu premestio u Banjicu/Baicë. Ja nisam rekao da je to bilo 9. maja. Ukoliko su oni insistirali na datumu, ne znam kako su do njega došli, ali ja to nisam rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta vi kažete, šta se dogodilo? Kakvo je vaše svedočenje sada o tome kada je on premestio svoju porodicu u Banjicu/Baicë?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: On je svoju porodicu premestio u Banjicu/Baicë pre 26. jula. Da li je to bilo tri nedelje, dve nedelje ili dva meseca pre, u to nisam siguran. Ali znam da su oni bili tamo pre tog datuma.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A vi ste se prvi put sreli sa Haradin Balaom kao sa mužem gospođe Bala koja je bila iz tog sela, je li tako?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, tako je. Pre ga nisam poznavao. Ja sam ga jedino znao iz viđenja i znao sam da je oženio gospođu iz tog sela, ali nisam imao nikakve bliže kontakte sa njim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I vi se ne sećate kada je preselio svoju porodicu u Banjicu/Baicë?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Sećam se da mu je porodica došla pre 26. jula, ali ne mogu sa sigurnošću da vam kažem kada je to tačno bilo.

TUŽILAC WHITING: Nemam više pitanja.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Whiting. Gospodine Guy-Smith?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Samo želim da se uverim da su stvari jasne, i ukoliko sam pogrešio po bilo kojoj osnovi, ja se izvinjavam. Želim da budem siguran u ono čega se vi sećate, kakva su bila vaša iskustva, i na osnovu čega ste to rekli... o pitanjima koja sam vam postavljao i ja ali i tužilac Whiting. U redu. 26. jula 1998. godine, da li se sećate da je toga dana bila ofanziva u toku koje je klanac Lapušnik/Llapushnik pao?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, toga se jako dobro sećam.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A pre nego što je pao klanac Lapušnik/Llapushnik, gde ste se vi nalazili?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Ja sam bio u selu Banjica/Baicë.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Dok ste bili u selu Banjica/Baicë, da li ste bili u prilici da vidite porodicu Haradina Balae ili ne?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da. Viđao sam ih u dvorištu, u prolazu.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Dok ste bili u svom selu pre nego što je pao klanac u Lapušniku/Llapushnik 26. jula 1998. godine, da li ste razgovarali sa Haradinom Balaom o hrani?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, da, jesam. Tada smo o tome razgovarali.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Osim tog razgovora sa gospodinom Balaom kada ste razgovarali o hrani, da li ste imali prilike da vidite u svom selu Banjice/Baicë Haradina Balau pre pada klanca u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Mislím da sam ga video dva ili tri puta, pored tog razgovora koji smo imali. A kasnije sam ga sretao još mnogo puta.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada ste postali pripadnik OVK - kao vojnik?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: 26. jula 1998. godine, ujutro toga dana.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A zbog čega niste postali vojnik OVK pre 26. jula ujutro?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Zato jer nije bilo dovoljno oružja na teritoriji na kojoj smo mi živeli. Bilo nam je teško da do njega dođemo. Morali smo da idemo u Albaniju kako bi došli do oružja, a to je bio veoma težak put.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A da ste imali priliku da dođete do oružja pre 26. jula, da li bi se pridružili OVK pre tog datuma?

SVEDOK BYLYKBASHI – ODGOVOR: Da, svakako.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala. Nemam više pitanja. Ali imam jedan komentar u vezi onog što piše na stranici transkripta broj 3086, gde se pripisuje nešto mom klijentu, a radi se o izjavi iz druge ruke koju je neko drugi dao. Brine me način na koji je to pitanje bilo postavljeno, jer je bila pretpostavka da je ta izjava zaista i data. Ja sam shvatio na koji način su iskazi iz druge ruke prihvatljivi u ovom postupku, ali sada molim Sud da uzme u obzir kada je konkretno o ovom pitanju i odgovoru reč koji će značaj imati kada je reč o iskazu ovog svedoka i da na to obrati pažnju.

SUDIJA PARKER: Hvala vam puno gospodine. Ovo je kraj pitanjima koje su vam postavljali zastupnici. Zahvaljujemo vam se na vašem dolasku. Sada ste slobodni da se vratite vašoj kući i poslu.

SVEDOK BYLYKBASHI: Hvala vam. Doviđenja.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith, primili smo na znanje vašu primedbu, i pretpostavljam da bi ovo sada bio pogodan trenutak za pauzu ili mislite da bi bilo korisno da 15 minuta iskoristite sa sledećim svedokom?

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislím da je ovo odgovarajući trenutak.

SUDIJA PARKER: U redu. Sada ćemo otići na prvu pauzu i nastavićemo sa radom u 15.50 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith, izvolite?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da. Pre nego što pozovemo našeg sledećeg svedoka koga će ispitivati gospodin Harvey, imam samo jedan kratak komentar koji je izričito od mene tražio da kažem gospodin Bala. A to je da bi on veoma cenio kada se radi o izjavama koje se njemu pripisuju da se ukoliko on sam direktno to nije izjavio onom ko to tvrdi da se u tom slučaju identifikuje autor te izjave ili odakle je izjava došla, jer to kod njega izaziva zabrinutost i on smatra da takve stvari nisu u redu. Ja sam to pitanje pokrenuo kod gospodina Whitinga, i rekao sam mu da ću to pokrenuti i pred Pretresnim većem pre nego što počnemo. Mislim da je gospodin Whiting razumeo naš stav i ja mislim da shvatam njegovu poziciju kada odlučuje o načinu na koji će da postavi neko pitanje. Ali pošto je pitanje pokrenuo gospodin Bala i izričito zatražio od mene da ja to pokrenem pred Pretresnim većem, ja sam to sada i učinio.

SUDIJA PARKER: Vi ste na izvestan način prejudicirali reakciju Pretresnog veća na ono što ste rekli. I mogu samo da kažem o komentaru koji ste dali pre pauze, da je pitanje o kome je bilo reči u dokaznom spisu. Prema tome, to je dobra osnova za ispitivanje. A kakva će se težina tome pridati, to je sasvim drugo pitanje i mi ćemo to razmotriti na kraju izvođenja dokaza obe strane.

ADVOKAT GUY-SMITH: Cenim obe stvari kao i komentare Pretresnog veća.

SUDIJA PARKER: A sledeći svedok je?

ADVOKAT HARVEY: Gospodin Kadri Dugoli.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Harvey.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine Dugoli. Molim vas da pročitate naglas svečanu izjavu sa karte koja vam je upravo data.

SVEDOK SELIMI: Dobar dan gospodine. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Izvolite, sedite. Gospodin Harvey ima neka pitanja za vas. Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam časni Sude.

svedok Kadri Dugoli

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dobar dan gospodine Dugoli.

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Iz vašeg odgovora sam razumeo da ste moje pitanje jasno čuli i da možete da pratite prevod?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, mogu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Gde vi živite, u kom selu?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ja živim u Nekovcu/Nekoc, u opštini Glogovac/Gllogoc.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li tamo živite čitavog života?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, osim dve godine, kada sam živio sa svojim ujacima u Gornjoj Koretici/Korrotiče e Epërme kod Haradinovog oca.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A ko je bio vaš ujak?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: On se zove Selman Bala. On je otac Haradina Balae. On i moja majka su bili brat i sestra.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dakle, vi i Haradin ste bliski rođaci, je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne znam o čemu vi govorite, ali znam da je on sin mog ujaka. Da, mislim da ste u pravu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Nadam se da vas ovo pitanje neće uvrediti, ali čini se da ste stariji od njega?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne... mislite stariji od Haradina?

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, ja sam nekih sedam godina stariji od njega.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li ste kao deca odrastali zajedno, obzirom na razliku u godinama?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li su se vaše porodice često posećivale?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, veoma često. Ponekad sam ja išao kod njega, ponekad je on dolazio kod mene.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I onda je došlo zar ne vreme za služenje vojnog roka?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li se sećate kojih je to godina bilo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: 1969., 1970. godine, a iz vojske sam izašao 1971. godine. Vojna služba trajala je 18 meseci.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A posle toga, da li znate gde je Haradin radio ili da li je radio?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Haradin je radio pre nego što se razboleo. Radio je u građevinskom preduzeću u Glogovcu/Gillogoc, ali se ne sećam godine kada je počeo da tamo radi.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li se sećate kada se razboleo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, jako dobro.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Šta se tada dogodilo, čega se sećate?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Sećam se da je Haradin bio bolestan. Žalio se na levu stranu, na: oči, ruku i onda na rame. I posle nedelju dana su ga odveli u neuropsihijatrijsku bolnicu. Mislim da je imao neku vrstu paralize.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Ko ga je tamo odveo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne znam ko ga je tamo odveo, ali znam da sam posle pet ili šest dana otišao u posetu i da on nije mogao da se kreće. Ostao sam pola časa a onda sam otišao kući.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dakle, vi ste ga posetili u bolnici. Znam da je teško upamtiti precizan datum...

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li se otprilike sećate koje je to godine bilo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: To je bilo pre devedesetih godina, ali da budem iskren, ne mogu da se setim kada je to bilo jer je mnogo vremena od tada prošlo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li ste ga u bolnici posetili samo jednom ili više puta?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Bio sam tamo dva puta.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je ta dva puta bilo u istoj godini ili je to bilo u različito vreme?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Prvi put sam ga posetio u bolnici, a posle toga sam ga posetio u još dva navrata, ali ne znam koje je to godine bilo. On je ponovo bio u bolnici u Prištini/Prishtinë. Mislim da je bio na Odeljenju intenzivne nege, i tada su mu rekli da je imao srčani udar ili infarkt, i da je bio u opasnom stanju. Nije napuštao sobu pet ili šest dana i nije nam bilo dozvoljeno da ga posećujemo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Rekli ste nam prvi put kada ste ga posetili u bolnici da verujete da je to bilo pre devedesetih godina. Da li je i taj drugi put bio takođe pre devedesetih ili je bilo tokom devedesetih?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne sećam se tačno, ali mislim da je to bilo... da je prvi put bilo 1990. godine, a sledeći put je bilo nedugo zatim, ali verovatno iste te godine. Znam da je bio veoma bolestan i da je bio hospitalizovan.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dakle, imamo dva perioda hospitalizacije. Da li se sećate, da li je nakon toga u još nekoj prilici bio u bolnici?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Mislim da je otišao u Albaniju. Bio je u Albaniji u bolnici pre rata, a znam da je opet bio u bolnici posle rata i to ponovo zbog srčanih problema.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Samo da razrešimo o onoj prilici kada je bio u bolnici pre rata, i da uzmemo da je rat počeo 1998. godine, da li imate bilo kakav osećaj koliko je meseci ili godina to bilo pre rata?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ako se ne varam, to je moglo da bude 1992. godine ili 1993. godine. Drugih se ne sećam. Znam da je to bilo pre devedesetih godina.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Hvala vam. Prvo bih želeo da se dobro čujem. Da pokušamo još jednom. Sada bih želeo da pređemo na ratna događanja. Da li ste poznavali Haradinovu porodicu?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Veoma dobro.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li ste znali iz kog je sela bila njegova žena i njena porodica?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Njegova žena je iz sela Banjica/Baicë, opština Lipljan/Lipjan.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A kada je rat počeo, da li je njegova porodica ostala u Gornjoj Koretici/Korroticë e Epërme?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: To je bilo negde... mislim da je 8. maja Haradin doveo svoju porodicu da boravi kod moje porodice. Dakle, bili su u mojoj kući. Oni su tu ostali neke dve nedelje.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE:...

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A kada kažete da je doveo porodicu, koliko je članova njegove porodice došlo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Oni su velika porodica, a njegova uža porodica sa dva njegova brata je boravila u mojoj kući, dok su ostala braća i njihove majke boravile kod mog brata.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A kada kažete da su bili kod vašeg brata, da li je i to bilo u selu Nekovce/Nekoc?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Živimo veoma blizu jedan drugom. Deli nas jedan zid, možda smo udaljeni nekih 50, 60 metara.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi kažete da je to vama bliska porodica. A da li je on bio kod vas ili je sam otišao?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Te noći je ostao. Bio je umoran, a sledećeg dana je krenuo.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A posle koliko vremena, ako se sećate, ste ga ponovo videli?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Možda posle četiri ili pet dana. Haradin se posle pet ili šest dana vratio i doneo je namirnice za svoju porodicu.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li je onda ponovo otišao?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A posle koliko vremena ste ga ponovo videli?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Vraćao se još jednom ili dva puta od kako je ostavio porodicu, a onda je posle dve nedelje došao i odveo svoju porodicu sa bratom u Banjicu/Baicë. Otišli su u Banjicu/Baicë i poneli hranu koju su imali.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A koliko je vremena prošlo do kad ga niste opet videli - od kako je odveo svoju porodicu u Banjicu/Baicë?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Krajem maja meseca sam ga video u selu Banjice/Baicë. Otišao sam tamo i ostao sam manje od jednog sata. Razgovarali smo. Zapalili smo po cigaretu, a on se žalio na svoje zdravlje. Bio je bolestan. Uvek je uzimao lekove, ali ja ne znam koju vrstu lekova.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Bio je bolestan ali je i dalje pušio?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Nikada nije ostavljao pušenje. Ne znam kako je sada, da li još uvek puši, iako mu je doktor preporučio da ostavi cigarete. Mislim da je on kao i njegov otac koji nikada nije prestao da puši a bio je u bolnici nekoliko puta.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Znam. I mi smo pokušali takođe da ga ubedimo, ali nema svrhe, zar ne? Dakle, u to vreme kada ste ga videli krajem maja meseca u Banjici/Baicë, da li ste ga videli zajedno sa porodicom ili bez njih?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: On je bio s porodicom. A ja sam tamo otišao i ostao sam malo sa njegovom porodicom. Kada sam odlazio, on je ostao u hladovini jer mu sunce nije prijalo. Bio je u hladovini, gde smo malo boravili zajedno, a onda sam ja otišao. Ja ne znam šta je on dalje radio.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Rekli ste da nije mogao da stoji na suncu?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne, nikada.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li ste ikada uočili... da pitam to na drugačiji način: kako je on podnosio vrućinu leti?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Od kako se razboleo, uvek je sa sobom nosio suncobran kako bi se zaštitio od vrućine i sunca.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Vi ste ga videli kako hoda po sunčanom danu sa kišobranom iznad glave?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: On je navikao... nije puno pešačio, ali kada jeste, uvek bi išao sa kišobranom, ali obično je vozio.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A da li se možda sećate kakvu je vrstu auta vozio?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Na koji period mislite?

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Hvala vam na tom pitanju. Kada ste ga vi videli da vozi auto?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Posle rata... ne mislim na pravi auto, već na zapregu. To su zaprežna kola.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: A kada ste ga videli u zaprežnim kolima, kada je to bilo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Čitavo vreme... uvek sam ga viđao, i on je išao u zaprežnim kolima jer nije mogao da pešači. Bio je veoma bolestan.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Da li je tako bilo i pre rata kao i posle rata?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Bilo je i pre rata, a posle rata je njegov brat kupio auto. I on me je vozio gde god sam ja želeo da idem.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Dakle, pre rata je vozio zaprežna kola, a posle rata mu je brat kupio auto?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: I konačno ovo: da li ste se vi ikada priključili OVK?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne, nisam pristupio u OVK, ali sam pružao pomoć onoliko koliko sam mogao. Nisam imao uniformu i nikada im se nisam pridružio. Ja se zbog toga nisam priključio, ali na jedan ili na drugi način svi Albanci su pomagali OVK.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: U redu. Molim vas da ostanete na mestu, jer će biti još pitanja za vas. Hvala vam gospodine.

SUDIJA PARKER: Gospodine Mansfield?

ADVOKAT MANSFIELD: Nemam pitanja, hvala vam.

SUDIJA PARKER: Gospodine Topolski?

ADVOKAT TOPOLSKI: Ne.

SUDIJA PARKER: Gospodine Black?

TUŽILAC BLACK: Hvala vam časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BLACK

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Zdravo gospodine Dugoli, stojim sa vaše desne strane. Zovem se gospodin Black. Dobar dan.

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Na osnovu onoga što ste danas rekli, vi ste rođak Haradina Balae. Je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: I kao dodatak tome, da li bi moglo da se kaže da ste mu vi i prijatelj?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Zaista veoma blizak prijatelj.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li vam je ikada Haradin Bala govorio o njegovoj odlučnosti da se priključi OVK 1998. godine?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne, nismo o tome razgovarali.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Dakle, vi...

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Svi smo mi hteli da se pridružimo OVK, ali to nismo mogli svi.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Vi ste rekli da vi niste mogli da se priključite OVK. Zbog čega je to bilo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Nisam mogao da se pridružim OVK jer nije bilo dovoljno oružja. Ja nisam mogao da ga dobijem ili da ga kupim, i zbog toga se nisam priključio.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kažete da ste na druge načine pružali pomoć. Možete li da navedete neki primer kako ste pomagali OVK?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da. Na početku smo držali stražu zajedno sa vojnicima i pomagali smo im prilikom osmatranja, kao i oko hrane. Donosili smo im u planine hranu i vodu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. A da li se sećate kada ste prvi put saznali da se Haradin Bala priključio OVK?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Onda kada je doveo svoju porodicu kod mene. Rekao mi je da se sprema da ide u Lapušnik/Llapushnik. To je bilo početkom maja meseca.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate reči koje je upotrebio? Da li je opisao na bilo koji način njegovu motivaciju?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Spomenuli ste nekoliko situacija tokom maja meseca 1998. godine kada ste sreli Haradina Balau. Da li se sećate toga? Da li se sećate da ste o tome govorili?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kako bi u hronološkom smislu bilo jasno, vi ste rekli da ste ga prvi put videli 8. maja 1998. godine, je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Rekao sam da je to bilo između 6. i 8. maja: 7., 8., 6. Ne sećam se tačno datuma. To sam i ranije rekao. To se dogodilo između 6. i 8. maja. Ne sećam se kog je dana tačno bilo. Mi proslavljamo jedan praznik između 6. i 8. maja, i zbog toga se sećam tog datuma jer je 9. maja u naše selo stiglo mnogo izbeglica. I kada je Haradin Bala video da se u mojoj kući nalazi mnogo ljudi, on je onda odlučio da svoju porodicu odvede kod roditelja njegove supruge.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Samo da idemo polako kako bih bio siguran da sam sve dobro razumeo. Da li se možda sećate kog je to bilo dana u nedelji? Znam da ne znate da li je to bilo 6., 7. ili 8. maja, ali da li se možda sećate koji je to dan u nedelji bio?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Taj praznik koji ste pominjali, on ne pada uvek subotom, samo pitam, ja to ne znam – ne pada uvek subotom ili uvek utorkom ili nešto tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Uvek je istog datuma, ali zavisi koji dan. To se proslavlja 6. maja, ali se slavi i 7. i 8. maja.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam. Sada razumem. I vaše svjedočenje je da ste prvo videli Haradina Balau u maju mesecu 1998. godine tokom tog praznika, tokom ta tri dana? Da li je to tačno, iako se ne sećate kog je to dana bilo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne razumem pitanje.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Pokušaću da budem jasniji. Vi kažete da ste tokom proslave praznika 6., 7. i 8. maja, da ste vi u jednom trenutku u toku ta tri dana videli Haradina Balau? Da li sam u pravu?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Nisam se sreo s njim. Ono što sam rekao jeste da je on svoju porodicu iz Koretice/Korrotiče doveo u moje selo Nekovce/Nekoc, njegovu užu i širu porodicu. U mojoj kući su bili njegova porodica kao i porodice njegova dva brata.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Razumem. Ali vi... vi ste ga lično videli. Vi ste ga sreli u smislu da ste ga videli i razgovarali s njim, je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, razgovarali smo.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate onda kada je Haradin Bala došao sa porodicom, na koji način su oni stigli tu? Da li su svi zajedno došli u jednom vozilu ili u nekoliko vozila? Kojom vrstom vozila? Da li se sećate bilo čega u vezi s tim?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Neki su došli na traktoru, neki su došli konjskom zapregom, a neki pešice.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Ne sećate se da je tu bilo nekih vozila u to vreme?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Osim traktora, mi nismo imali drugu vrstu vozila.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kada kažete "Osim traktora, mi nismo imali drugu vrstu vozila." na koga mislite kada kažete "mi"?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Mislim na Haradina i mene, na njegovu i moju porodicu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kada kažete Haradinova porodica, šta je sa njegovom braćom? Da li je iko od njegove braće imao auto pre rata ili za vreme rata?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne znam. Ne sećam se. Njegov brat koji je živio u Italiji je imao auto, a bavio se i kupovinom i prodajom automobila.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste ikada videli Haradina Balau u tim automobilima?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Mislite u automobilima njegovog brata?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne znam. Ponekad da, vozili bi se zajedno s njegovim bratom koji je radio u Italiji.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Samo da bi bilo oko vremena jasno, to je bilo pre rata ili za vreme rata?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Pre rata. Tokom rata, njegov brat je bio u Italiji i nije bilo njegovog auta. Ja govorim o Haradinovom najstarijem bratu. On je imao auto.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Da li se sećate koji je to bio tip vozila?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Jednom je imao vozilo marke *alfa romeo*, pa je imao *opel kadet*. Zaista ih ne znam sve.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: I rekli ste da je Haradin Bala... u toj prvoj situaciji prenoćio kod vas i da je sledećeg dana otišao, je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, ujutro. Ujutro je otišao iz moje kuće.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate kako je otišao, kojom vrstom prevoza?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne sećam se da li je otišao traktorom ili nekim drugim prevozom, ali znam da nije otišao hodajući.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. A sledeći put ste ga videli, mislim da ste rekli posle četiri do šest dana. Je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Mislim da ste nam rekli koliko je ostao... pa, možda i niste. Koliko dugo je ostao tom prilikom u vašoj kući?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ako govorimo o toj drugoj prilici, on je proveo noć u mojoj kući. Doneo je namirnice za svoju porodicu, i doneo je boks cigareta za svoju ženu koja je takođe pušač. Uz njega je počela da puši. To je bio boks cigareta marke *Holiday*.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate koje je namirnice doneo? Šta je doneo?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Doneo je brašno, četiri ili pet litara ulja, kilogram čaja, 5 ili 6 kilograma šećera, testeninu, supu, cigarete sam već spomenuo.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Da se vratimo malo unazad u vašem svedočenju. Mislim da ste jednom rekli da je njegova porodica otišla kod porodice njegove žene, jer ste vi imali mnogo ljudi u kući, je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, jer je posle 9. maja, kada je počelo... u selu je bilo izbeglica i pre toga, ali posle tog datuma, ljudi su počeli da odlaze iz svojih kuća. I bilo ih je mnogo koji su došli u moju kuću. I kada je on video da u mojoj kući ima previše ljudi, on je svoju porodicu odveo kod porodice njegove žene u Banjicu/Baicč. Bilo je 62 osobe u mojoj kući koja ima ukupno samo pet soba. Nije bilo dovoljno mesta za sve nas, i zbog toga je on odveo njegovu porodicu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Pogrešno sam shvatio. Mislio sam da ste rekli da je on otišao u vašu tazbinu, ali vi ste mislili na njegovu tazbinu u Banjici/Baicč, je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Hvala. Kažete da je prošlo dve nedelje nakon njegove druge posete, je li tako?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne dve nedelje nakon njegove druge posete, nego dve nedelje od kada je prvi put doveo svoju porodicu u moju kuću, a rekao sam da je to bilo između 6. i 8. maja. I posle dve nedelje, on je svoju porodicu odveo u porodicu njegove supruge.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A koliko je otprilike udaljena Banjica/Baicč, selo gde živi njegova tazbina?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Moje selo i selo Banjice/Baicë su spojeni. Od moje kuće do kuće njegove tazbine, udaljenost je možda 3 do 4 kilometara.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. A da li se sećate kako su oni otišli do kuće tazbine gospodina Balae?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Haradinov brat je uzeo preostalo brašno i odneo ga u kuću svoje tazbine. Neki su pešačili, neki su na traktoru, neki su otišli zaprežnim kolima.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste išli s njim?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Mnogo vam hvala što ste imali strpljenja sa mnom.

TUŽILAC BLACK: Nemam više pitanja časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Black. Gospodine Harvey?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Molim vas samo jedno pitanje gospodine Dugoli. Kada je gospodin Bala stigao u vašu kuću i doneo brašno i ostale namirnice, da li je došao sam?

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Došao je sa prijateljem u vozilu marke *lada*, i on nije mogao džak brašna da stavi ili izvadi iz vozila jer je džak imao 50 kilograma.

ADVOKAT HARVEY – PITANJE: Nemam više pitanja gospodine Dugoli. Puno vam hvala što ste danas ovde došli.

SVEDOK DUGOLI – ODGOVOR: Nema na čemu.

SUDIJA PARKER: Hvala vam na vašoj pomoći. Ovim je završeno vaše ispitivanje. Sada možete da idete i da se vratite kući. Hvala vam.

SVEDOK DUGOLI: Hvala vama.

(svedok napušta sudnicu)

ADVOKAT HARVEY: Ponovo smo u igri *Muzičke stolice*.

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Sada ćemo pozvati poslednjeg svedoka za danas, gospodina Thaçija.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH: Dok čekamo u ovom kratkom periodu, trebalo bi da informišem Pretresno veće da za sutra imamo potencijalno još dva svedoka. Osim njih, više neće biti svedoka koji će ovde svedočiti na strani gospodina Balae. Preostala je još

jedna stvar na kojoj radimo zajedno sa Tužilaštvom, a reč je o izjavi gospodina koji se zove Howard Tucker, i njegova izjava se nudi na usvajanje po *Pravilu 92 bis*. Uz pristanak Tužilaštva, ja bih danas na kraju zasedanja ponudio na usvajanje svu medicinsku dokumentaciju koju smo uspjeli da sakupimo u vezi sa gospodinom Balaom.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

(svedok je pristupio Sudu)

SVEDOK THAČI: Pozdravljam vas.

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine Thači. Molim vas da pročitate naglas svečanu izjavu sa karte koja vam je upravo data.

SVEDOK THAČI : Dobar dan. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Izvolite, sedite. Gospodin Guy-Smith ima neka pitanja za vas.

svedok Ali Thači

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Dobar dan gospodine Thači.

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Dobar dan i vama.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kako ste danas?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Veoma dobro, hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Odlično. Koliko imate godina gospodine?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: 48.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li ste zaposleni?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne. Bavim se trgovinom stanovima, i radim privatno.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li poznajete Haradina Balau?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Od trenutka kada sam se rodio.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hteo sam da vas pitam koliko se dugo poznajete. Pošto znamo da imate 48 godina, pretpostavljam da ga prilično dugo poznajete?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Gde vi živite gospodine?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: U Lapušniku/Llapushnik, u mestu mog rođenja.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li poznajete porodicu Haradina Balae, a pod tim mislim na njegovog oca, majku i brata?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Sve ih poznajem. Haradinova majka je moja sestra.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Čime se bavio Haradinov otac?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Haradinov otac je bio lošeg zdravlja. Imao je problem s plućima. Bio je pevač narodnih pesama. Pevao je albanske narodne pesme.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada kažete da je bio pevač, da li je on to činio samo u privatnom okruženju ili je bio poznat u vašem području?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Kako da kažem. On je živio od pevanja, od te profesije. U našoj zemlji obično se peva na svadbama, a on je takođe učestvovao na različitim festivalima.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li znate, da li je Haradin Bala radio pre rata?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da. On je završio osnovnu školu. Ne znam da li je završio i Elektrotehničku srednju školu. U nju je išao godinu ili dve, a onda je počeo da radi u jednoj građevinskoj firmi.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li znate koliko dugo je radio u toj građevinskoj firmi?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne znam tačno. Možda do trenutka dok radnici nisu bili otpušteni.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A možete li da nam kažete kada se to dogodilo, ukoliko znate?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne znam. Nisam siguran. Verovatno je to bilo 1987. godine, ali ne znam tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li je Haradin Bala nastavio tradiciju svog oca kada je o pevanju reč?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, nije mogao da peva. Pokušavao je, ali nije mogao. Bolestan je bio sve vreme. Još kada je bio dete, počeo je da puši, pa je i mene naučio. Od njega sam naučio da pušim jer sam kao što sam rekao, čitav svoj život bio veoma blizak s njim. Jedino ga nisam viđao u ove poslednje dve godine. Odrastao sam pod njegovim kišobranom, bukvalno govoreći, koga je uvek nosio sa sobom.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Pa pošto nije pevao, da li je miožda svirao neki instrument?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da, ali nije često svirao jer je bio bolestan. Obojica smo pokušavali, i on i ja, ali nam nije polazilo za rukom.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Spomenuli ste da je on bio jako bolestan. Možete li da se setite kada se on prvi put teško razboleo?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Govorimo o Haradinu?

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Tako je?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Haradin... mislim da je bio bolestan... sve vreme, ali je devedesetih godina postao teško bolestan. Prvi put su ga kada se to dogodilo odveli u neuropsihijatrijsku bolnicu. Mislim da mu je bila paralizovana leva ruka i šaka. On je tamo boravio neko vreme, a posle toga je imao srčani udar, po rečima doktora, a to se dogodilo negde devedesetih godina. 1992. godine mu je pozlilo u mojoj kući. Odveo sam

ga... i to kažem sa punom odgovornošću jer se moj sin rodio 1992. godine 21. januara, i kada je Haradinu pozlilo u mojoj kući, moj sin je tada imao tri meseca, tako da je to moralo da bude u maju ili u junu mesecu te godine. Odveo sam ga njegovoj kući. Bio je toliko bolestan da sam mu rekao da bih ga radije video mrtvog nego da toliko pati od te bolesti.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hteo bih da vam pokažem dve fotografije, i onda ćemo videti da li ih vi prepoznajete. Pretpostavljam da to može da se postavi na... oh, odlično. Prva fotografija, da li vidite prvu fotografiju?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Nije baš sasvim jasna, ali bih i po mraku prepoznao ko je ovde. Na njoj smo ja, Haradin i Haradinov mlađi brat Besim.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li možete da nam kažete kada je snimljena ova fotografija?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Snimljena je tokom moje posete bolnici. Ne sećam se godine. Možda je bilo 1990. godine.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Primetio sam da Haradin ima različitu odeću od vas dvojice. Da li znate zbog čega je on nosio drugačiju odeću?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: To je bila odeća koju su nosili pacijenti u bolnici, kako ih mi zovemo - pižame.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kažete da ste na fotografiji prepoznali Haradinaja i njegovog mlađeg brata Besima. Možete li da nam kažete koliko je na ovoj fotografiji Besim bio star?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Šta da kažem, možda 13 ili 14 godina.

ADVOKAT GUY-SMITH: Molio bih da se pokaže sledeća fotografija.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Želeo bih da sada pogledate u ovu drugu fotografiju i da vas pitam da li poznajete lica na ovoj fotografiji?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da, poznajem ih. To su Haradin sa mlađim bratom Besimom i stricem Selmanom.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li znate kada je ova fotografija nastala?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, ne znam, ali budući da je u pižami, verovatno je nastala u vreme dok je bio u bolnici.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada se Haradinaj vratio iz bolnice, da li znate da li je bio ili nije bio u stanju da radi?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, on nije mogao da radi. Putovao je u zaprežnim kolima uvek noseći i kišobran sa sobom jer mu je doktor savetovao da se ne izlaže suncu zbog svoje bolesti. I tokom tog perioda ja sam bio s njim. I za njega je bilo veoma teško da hođa kada je to morao, a pušili smo zajedno.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Želim sada da skrenem vašu pažnju na 1998. godinu, na mesec maj. Tokom maja meseca gde ste živeli gospodine?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Živeo sam u Lapušniku/Llapushnik, u selu gde sam se rodio. U februaru 1998. godine, 28. februara, dogodili su se masakri u Likošanu/Likoshan, Čirezu/Çirez pa smo i mi takođe strahovali od Srpskih snaga. U Komoranu/Komoran,

udaljenom tri kilometra od mesta gde ja živim se nalazio kontrolni punkt. U to vreme smo počeli da organizujemo straže. Mi nismo imali oružje, već smo stražom samo želeli da na vreme upozorimo ljude u slučaju da se nešto dogodi.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da li ste ostali u Lapušniku/Llapushnik tokom 1998. godine?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada ste otišli iz Lapušnika/Llapushnik?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: 8. maja 1998. godine sam sklonio svoju porodicu iz Lapušnika/Llapushnik, onda kada su Srpske snage krenule sa svog položaja u Komoranu/Komoran i kada se vodila borba u Goriću/Guriq. Kada su se vratili, bilo je oko 16.00 ili 17.00 časova. Naše kuće su duž... 100 metara udaljene od puta Priština/Prishtinë – Peć/Pejë. Kada su Srpske snage išle ka Komoranu/Komoran, neprekidno su granatirale iz oklopnih vozila i drugog teškog naoružanja. Odveo sam svoju porodicu u kuću Haradina Thačija. Uveče sam ih prebacio u Nekovce/Nekoc, kod tazbine. Sledećeg dana, 9. maja, bila je subota, ako se dobro sećam – tada je bila prva bitka u Lapušniku/Llapushnik. Tog dana sam zajedno sa rođakom Bajramom Thačijem, bez oružja, otišao u Vučak/Vučak kod sestre i sačekao tamo dok se borbe nisu završile. Kada se uveče završila borba, vratili smo se kući.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Da vas ovo pitam gospodine: da li ste ikada postali pripadnik OVK?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, nisam mogao.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Zbog čega?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Jer nisam imao pušku.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Početkom maja meseca, da li ste ikada videli Haradina Balau u okolini Lapušnika/Llapushnik?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: A kada ste ga videli?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Vidao sam ga posle 9. maja. Imao je automatsku pušku kada je došao u kuću Muslia Haradinija. Tu su bili muškarci starosti od 18 do 50 godina. Došao je sa automatskom puškom da se pridruži OVK. Rekao sam mu da hoću da idem s njim, ali to nije bilo moguće jer nismo mogli da delimo jednu pušku, to nije bilo moguće.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Kada ste ga videli nešto kasnije posle 9. maja i kada se on pridružio OVK, kada ste ga posle toga sledeći put videli?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Nakon meseca maja, video sam ga u junu mesecu u Nekovcu/Nekoc i u Banjici/Baicë gde mu je bila porodica... gde su boravili.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hvala vam. Molim vas da ostanete tu.

SUDIJA PARKER: Gospodine Mansfield?

ADVOKAT MANSFIELD: Nemam pitanja, hvala vam.

ADVOKAT TOPOLSKI: Nemam pitanja, hvala vam.

SUDIJA PARKER: Hvala vama gospodine Topolski. Gospodine Nicholls?

TUŽILAC NICHOLLS: Hvala vam časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NICHOLLS

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gospodine, ja sam sa ove strane. Imam nekoliko pitanja za vas. Kako ste izjavili, vi čitav život poznajete Haradina Balau?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vi ste njegov blizak prijatelj kao i njegove porodice?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da, ja sam mu ujak.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A da li ste zajedno radili s njim?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Zajedno smo radili u građevini.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A kada ste zajedno radili?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Pre devedesetih godina.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste u isto vreme dobili otkaz - kada je preduzeće bilo zatvoreno?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ja sam radio u drugom preduzeću. Nismo radili u istom preduzeću.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Rekli ste da niste pristupili OVK zato jer niste imali pušku, zar ne?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ali vama je poznato da je OVK delila puške ljudima, zar ne, uključujući i u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato da je OVK delila oružje. Samo oni koji su hodajući mogli da odu u Albaniju i nabave oružje, samo su ga oni imali. Ostali nisu mogli.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vi znate gde se nalazi kuća Gzima Gashija u Lapušniku/Llapushnik, zar ne?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vama nije poznato da se u njoj nalazio čovek koji je vodio evidenciju o vojnicima OVK i da mu je jedno od zaduženja bilo da evidentira ko je došao sa svojim naoružanjem, a ko ga je dobio?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, to ne znam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vi... želim da mi bude jasno vaše svedočenje. Da li ste vi bili prisutni kada je Haradin Bala imao napad ili srčani udar i kada je morao da ode u bolnicu?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da. Haradin je bio u mojoj kući i ja sam bio tamo, da. To je bio njegov drugi srčani udar. To se dogodilo nakon što je pušten iz bolnice u kojoj je bio zbog prvog srčanog udara.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li je to bilo 1990. godine ili 1993. godine?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: To je bilo 1992. godine, verovatno u maju ili u junu mesecu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A ko je još bio prisutan?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ja i moja porodica: supruga, majka i ostali.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li vam je poznato da je Haradin Bala imao srčani udar i 1993. godine i da li znate bilo šta o tome?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Nakon prvog srčanog udara, Haradin je često bio bolestan i stalno je uzimao neke lekove.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala vam, ali niste mi odgovorili na pitanje. Da li znate, da li je imao srčani udar i 1993. godine?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ja to konkretno ne znam. Ali je on od 1992. godine često oboljevao. Ne sećam se godine.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A od tada pa do 1998. godine, vama nije poznato da je on imao nekih drugih krupnijih zdravstvenih komplikacija – srčanih udara, ili bilo šta tome slično a da ste vi to znali?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Konkretno nije, ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Rekli ste nam da niste znali da se vodila evidencija koja se čuvala u *odi* Gzima Gashija. Da li ste tokom maja, juna i jula meseca 1998. godine odlazili na imanje Gzima Gashija?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A da li ste odlazili na imanje koja se nalazi direktno preko puta imanja Gzima Gashija? Niste, je li tako?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I kao i svako u Lapušniku/Llapushnik ili iz Lapušnika/Llapushnik, vi smatrate Haradina Balau i druge ovde optužene za heroje koji su branili vaše mesto, je li tako?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vi ste opisali Haradin Balau kao isuviše bolesnog da bi mogao da peva, isuviše bolesnog da bi mogao da svira, koji je jedva mogao da drži kišobran. Da li je to vaše svedočenje?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: To nije samo moje svedočenje, tako je bilo.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Mene interesuje samo vaše svedočenje. U takvom je on stanju bio 1998. godine?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U takvom je stanju bio i kada je pešačio i nosio *kalašnjikov* preko ramena, je li tako?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: U to vreme je bio bolestan. Ja nisam video šta je on nosio tokom rata.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ali ste nam rekli da je imao automatsku pušku, zar ne? Samo prvo završite o tome?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da. Rekao sam da je došao da se priključi OVK. Imao je automatsku pušku. Ja sam želeo da mu se pridružim, ali je bilo nemoguće da dva vojnika dele jednu pušku. To je ono što sam ja ranije rekao.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: On je bio odlučan da stupi u redove OVK uprkos svom zdravstvenom stanju, je li tako?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Sa snagom koja mu je preostala, bio je odlučan da ide. Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: On nije bio iz Lapušnika/Llapushnik, on je došao iz Koretice/Korrotiče jer je želeo da se bori, je li tako?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: On nije iz Lapušnika/Llapushnik. Lapušnik/Llapushnik i Koretica/Korrotiče su udaljeni 5 kilometara. A tamo gde je Haradin živeo, nije bilo moguće da se bori.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Kada je saznao da se u Lapušniku/Llapushnik vode borbe, kada je to mogao da čuje iz svog sela, on je onda sa svojom automatskom puškom otišao u pomoć, je li tako?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: On je došao, pridružio se, ali ne znam gde je otišao i gde se borio.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vama se ništa strašno nije dogodilo što niste pristupili OVK. To je bila dobrovoljna vojska, zar ne?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Haradin Bala nije morao da pristupi vojsci i nije morao da dođe u Lapušnik/Llapushnik na liniju fronta, zar ne?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Molim vas da ponovite pitanje, nisam ga razumeo.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Pa, baš kao i vi, Haradin Bala nije morao da dođe na liniju fronta. Mogao je da ostane u Koretici/Korrotiče i da puši, drži kišobran i da ne ide nigde blizu borbi, je li tako? Ali on je odabrao da ide i da se bori?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Niko od nas nije želeo rat, ali nam je on bio nametnut. Nije bilo šanse da Haradin ostane u Koretici/Korrotiče jer je to bilo samo 5 kilometara udaljeno od Lapušnika/Llapushnik.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li znate da je on pre nego što je došao u Lapušnik/Llapushnik organizovao straže u Koretici/Korrotiče u kojima je i sam učestvovao?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, ne znam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vi ste rekli da se nikada nije izlagao suncu. Da li to stvarno mislite? Da je on po svaku cenu izbegavao da se izlaže suncu?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Ovo je možda smešno, ali ove fotografije gde je on napolju sa vama bez kišobrana, izložen suncu. Uživali ste zajedno u tom sunčanom danu.

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ja jesam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da, tako je. I to je još jedan primer... ja vam sugerišem da vi u svom svedočenju preterujete po pitanju zdravstvenog stanja gospodina Balae, jer pokušavate da mu pomognete jer je on vaš prijatelj, jer je on vaš rođak i jer se on borio za OVK?

SVEDOK THAČI – ODGOVOR: Ne, to nije tačno. Doktor je preporučio Haradinu... kao što sam ranije rekao, on se razboleo. Razboleo se u mojoj kući i bio je toliko bolestan da sam mu rekao da bih više voleo da ga vidim mrtvog nego u takvom stanju.

TUŽILAC NICHOLLS: Ništa dalje.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ništa dalje.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Gospodine Thači, ovim su završena pitanja koja smo imali za vas. Hvala vam na vašoj pomoći. Sada možete da se vratite vašoj kući.

SVEDOK THAČI: Hvala vam. Prijatan vam dan.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Još pre dolaska gospodina Thačija rekao sam da nam je namera da predočimo neke dokazne predmete. Ali pre svega bih želeo da se uvrste u spis ove dve fotografije, ako može?

SUDIJA PARKER: Biće uvrštene.

sekretar: Časni Sude, dve fotografije će imati broj dokaznog predmeta Odbrane DB5.

ADVOKAT GUY-SMITH: Osim toga, prethodno smo verujem dostavili kopije i Tužilaštvu i Pretresnom veću medicinske evidencije zdravstvenog istorijata gospodina Balae. Želeo bih da ta evidencija bude uvrštena u spis kao jedan dokazni predmet, i verujem da postoji saglasnost da se to uvrsti u spis?

TUŽILAC NICHOLLS: Nemamo prigovor.

ADVOKAT GUY-SMITH: Kada je reč o tim dokaznim predmetima, želeo bih samo da kažem da u meri u kojoj je to interesantno da ono što je označeno sa 1.1 su lekarske

beleške, što imamo kao kopiju i kao raskupusani original ovde. Mislim da je kopija svakako dovoljna, ali želim da Pretresno veće uverim u to.

SUDIJA PARKER: Nemate nikakav prigovor na kopije gospodine Nicholls?

TUŽILAC NICHOLLS: Da li su i one raskupusane?

ADVOKAT GUY-SMITH: Raskupusane su.

SUDIJA PARKER: Prikazano je iz dva dela.

ADVOKAT GUY-SMITH: To je...

SUDIJA PARKER: Da li mi ovde imamo set lekarskih evidencija?

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da ih imate, ali u slučaju da ih nemate ja imam još jedan primerak za vas.

SUDIJA PARKER: Pitanje je da li je evidencija kopirana. Ako bi mogli to da dostavite...

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako mogu ovaj primerak da vam dostavim...

SUDIJA PARKER: Svi mi u Pretresnom veću imamo verujem kopiju istog...

ADVOKAT GUY-SMITH: U redu.

SUDIJA PARKER: Moramo da budemo sigurni da imamo pravi primerak kao dokazni predmet.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da. Dakle, ovo će biti uvršteno u spis kao svežanj medicinske evidencije optuženog.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA THELIN: Mogu li o ovome od vas da dobijem jedno objašnjenje gospodine Guy-Smith. Čini mi se da se u holandskoj originalnoj verziji pominje gospodin Lente i onda piše "ertica Bala". Želim samo da se to objasni.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako možemo da pređemo na trenutak na privatnu sednicu?

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA PARKER: Ovaj dokazni predmet Odbrane je uvršten pod brojem DB6, gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam. Što se tiče svedoka koji uživo svedoče, ovo su bili svi svedoci koje smo imali za danas. Za sutra imamo dva svedoka, i mislim da je jedan svedok već doputovao, dok je drugi svedok na putu. Razumeo sam da sutra ujutro počinjemo sa radom u 9.00 časova i mi nameravamo da oni uživo svedoče. Onda preostaje pitanje o kome sam već ranije govorio Pretresnom veću, a radi se o izjavi gospodina Tuckera, o čemu nastojimo da postignemo dogovor sa Tužilaštvom.

SUDIJA PARKER: Puno vam hvala. Onda bi sada želeli da završimo sa radom?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, to bi nam odgovaralo.

SUDIJA PARKER: Gospodine Topolski, nisam hteo da...

ADVOKAT TOPOLSKI: Gospodin Nicholls je bio na nogama. Ne znam da li je hteo nešto da kaže ili je hteo da kaže laku noć?

TUŽILAC NICHOLLS: Samo sam ustao.

SUDIJA PARKER: Onda ste vi na redu gospodine Topolski.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, ne znam da li će ovo biti od pomoći. Ako ne bude, neću onda nastavljati dalje. Mislim da nas je sudija Thelin prošle nedelje pitao da li smo u mogućnosti da iznesemo našu poziciju za predmet Isaka Musliua. Ja se sada nalazim u toj poziciji. Mi smo sutra na kraju izvođenja dokaza za gospodina Balau. I ja sada mogu da vam kažem, jer mi je rečeno da će to biti od pomoći Pretresnom veću za dalje planiranje. Ali ukoliko je neprikladno da to sada iznosim, sačekaću da gospodin Guy-Smith sutra završi.

SUDIJA PARKER: Bili bismo srećni da to čujemo sada gospodine Topolski.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, pozicija je sledeća: po našem mišljenju Tužilaštvo nije u ovom predmetu dokazalo izvan razumne sumnje nijednu od navedenih optužbi protiv Isaka Musliua. Zbog toga, on neće davati izjavu niti će ikoga pozivati da uživo svedoči u vezi činjenica u ovom predmetu. Složili smo se o brojnim svedočenjima po *Pravilu 92 bis*. Blagovremeno ćete dobiti njihove izjave. Želim da dodam i da imamo jednog eksperta profesora Wagenaara, čija je izjava dostavljena ja mislim 26. maja, a koja se odnosi na postupak identifikacije. Ja ću ga pozvati u ime sva tri branjenika. Moje uvažene kolege iz Tužilaštva su tražile da se ispoštuje vreme od 30 dana pre nego što ekspert profesor Wagenaar bude svedočio, i zbog toga će doći do odlaganja procesa pre nego što budemo mogli da ga pozovemo. Mogu li da naznačim, i nadam se da će mi gospodin Whiting dopustiti da to kažem jer je to relevantno za vaše planiranje, da naznačim gde se mi nalazimo u vezi ovog svedoka. Gospodin Whiting mi je rekao da on još uvek nije spreman da ga unakrsno ispituje. On je tražio i mi smo se saglasili da održimo zajednički sastanak sa profesorom Wagenaarom i sa predstavnicima Odbrane i Tužilaštva. Gospodin Whiting je to tražio i ja sam to organizovao ne za sledeću nedelju nego za nedelju koja počinje 20. juna, a gospodin Whiting nam je rekao da smatra da neće moći da započne sa unakrsnim ispitivanjem tog svedoka pre nedelje koja počinje 27. juna, najranije tada. Dakle, to su sve pitanja o kojima će verovatno gospodin Whiting nešto više da kaže, ukoliko se to zatraži. Ono što ja želim da naznačim pre svega jeste kakav je naš

stav u celini u ovom predmetu i kakva je naša pozicija za period od sutrašnjeg dana do završetka izvođenja dokaza, a kratak odgovor na to jeste profesor Wagenaar.

SUDIJA PARKER: A on je stručni svedok...

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, mi smo dostavili podnesak i ja uz dužno poštovanje pozivam Pretresno veće da u pogodnom trenutku pročita izveštaj profesora Wagenaara, koji srećom nije predugačak za izveštaj jednog eksperta. On nije ime koje je nepoznato ovom Sudu. Mislim da je on u dva navrata bio pozivan od strane Tužilaštva. Radi se o svedočenju po pitanju identifikacije, što je zajedničko za sva tri branjenika ovde.

SUDIJA PARKER: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI: I... da, čujem šaputanje sa moje leve strane. Mi zajedno razmatramo sa uvažanim kolegama da li on može da bude naš zajednički ekspert pred ovim Sudom. Ali neću više ništa o tome da kažem u ovom trenutku jer ne znam šta gospodin Whiting... da, stav gospodina Whitinga po ovom pitanju. Dakle časni Sude, ovo je u sumarnom obliku naša pozicija.

SUDIJA PARKER: Hvala vam mnogo na ovome gospodine Topolski. Razmišljam da li bi o ovoj temi gospodin Whiting želeo nešto da doda?

TUŽILAC WHITING: Ja bih samo rekao da je ovaj raspored koji je izneo gospodin Topolski u osnovi tačan. Moguće je da će se stvari brže odvijati, ali mislim da se to ipak neće dogoditi. Takođe bi trebalo da kažem kako bi to bilo jasno u zapisniku da je ekspert o kome je bilo reči profesor Wagenaar zaista dva puta svedočio pred ovim Sudom, ali u oba slučaja je to činio kao svedok Odbrane, a ne kao svedok Tužilaštva. Iskreno ne očekujem da on bude zajednički svedok, ali naravno – sve je moguće.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako ja mogu...

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako mi dozvolite da dam veoma kratku ispravku. On nije svedočio ni kao svedok Odbrane ni kao svedok Tužilaštva. U stvari, on se jednom prilikom saglasio i pojavio kao svedok Pretresnog veća na osnovu dogovora Tužilaštva i Odbrane. U drugoj prilici je bio pozvan da bude svedok Odbrane.

SUDIJA PARKER: Mi ćemo sa pažnjom da saslušamo njegovo svedočenje bez obzira da li će biti pozvan još od nekoga ili neće.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pa, možda vi želite da ga pozovete?

SUDIJA PARKER: Mi nismo u tom raspoloženju.

ADVOKAT TOPOLSKI: Želim da pokušam da vas ubedim da to samo jednom uradite pre nego što mi završimo.

SUDIJA PARKER: Ukoliko želite da Pretresno veće pozove svedoke, možda biste bili iznenađeni spiskom gospodine Topolski. Ne provocirajte, savetujem vam.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, mogu li ukratko molim vas samo nešto da navedem, a ta proceduralna pitanja neće trajati narednih sat vremena. Ali mogu li da uđem u sledeći bazen i da kažem ovo: realnost je takva da će u svakom slučaju izvođenje dokaza u ovom predmetu biti završeno do kraja sledećeg meseca. U svakom slučaju. Ne pozivam sada na raspravu o tome, ali mislim da bi nekima od nas bilo od velike pomoći da se u određenom trenutku povede razgovor o završnom delu ovog suđenja, koji će uslediti posle završetka izvođenja dokaza. Kao što sam rekao, želim da to bude jasno, ne iniciram i ne tražim da se sada o tome razgovara. Ali mogu li to da iznesem kao temu o kojoj će svakako biti potrebno da se razgovara, kao i da će nam časni Sud naznačiti nakon što čuje izlaganje o ovoj temi neku vrstu rasporeda.

SUDIJA PARKER: Kada ste već kročili u vodu u tom pravcu gospodine Topolski...

ADVOKAT TOPOLSKI: Nadam se da me nećete gurnuti u nju?

SUDIJA PARKER: Ne, samo ću baciti par kocki leda da bih video kako reagujete. Čini se da bi bilo u izrazitom interesu posebno optuženih da se završetak suđenja obavi što pre kako bi na adekvatan način presuda što pre bila doneta. Idući ka kraju, nama se čini da je veoma poželjno da završimo sa primanjem i svih pisanih podnesaka kao i onih usmenih završnih reči pre kraja ovog polugođa, ako mogu tako da kažem, a to bi značilo pre 23. jula. Imajući to na umu...

ADVOKAT TOPOLSKI: Voda je počela da se hladi.

SUDIJA PARKER: Imajući u vidu da smo sada u junu mesecu, uz prihvatanje da ćemo imati i svedočenje profesora Wagenaara, očekujem da zastupnici uzmu u razmatranje i možda dostave sutra svoje podneske uz pretpostavku da za to ima dovoljno vremena – da li bi bilo odgovarajuće da se završni pismeni podnesci dostave do kraja prve nedelje u julu mesecu, a ona se završava 8. jula, a zatim da se usmene završne reči iznesu krajem sledeće nedelje ili početkom poslednje nedelje pre letnje pauze. Sada...

ADVOKAT TOPOLSKI: Kada časni Sud to kaže, da li pri tome misli na uzajamno dostavljanje podnesaka?

SUDIJA PARKER: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI: Um...

SUDIJA PARKER: To je uobičajena praksa u većini predmeta za koju smo i mi našli da je korisna. Usmeno izlaganje onda omogućava otklanjanje bilo kakvog dispariteta, i iz tog razloga mi uobičajeno dozvoljavamo najmanje nedelju dana između pismenog podneska i završne reči.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, možda bi o ovome detaljnije trebalo sutra da se razgovara?

SUDIJA PARKER: Kao što sam naveo, bilo je samo nekoliko kockica leda kako bi se o tome razmislilo.

ADVOKAT TOPOLSKI: Da časni Sude. Mogu da kažem...

SUDIJA PARKER: Ukoliko postoje veći problemi, želeli bismo da čujemo o tome?

ADVOKAT TOPOLSKI: Pa časni Sude, ja pokušavam da ih izbegnem kad god je to moguće, ali u ovom slučaju to bi za mene predstavljalo veliki problem. Ja bih morao u tom slučaju da se vratim iz Sjedinjenih Država kako bi izneo svoju završnu reč pred ovim Sudom, što će mi naravno biti zadovoljstvo da učinim ukoliko to od mene bude zahtevano. Ne znam kakve će još probleme to izazvati u vezi logistike, profesionalnih ili ličnih stvari mojim uvaženim kolegama. Ali u najkraćim crtama, mogu li samo da nagovestim bez odavanja državne tajne: mislim da je namera Odbrane da dostavi zajednički podnesak jer bi to bio po našem mišljenju najadekvatniji način da se dostavi Pretresnom veću. To bi bio veoma obiman dokument. Svjesni smo da postoji ograničenje kada se radi o broju stranica u ovakvoj vrsti dokumenta, i mi očekujemo da ćemo biti u okviru tog ograničenja. Dakle, mi govorimo o podnesku dokumenta koji će imati nešto manje od 500 stranica. Pored toga, završne reči bar kada sam ja u pitanju, a siguran sam i kod ostalih zastupnika Odbrane neće biti samo ponavljanje pisanog podneska, već ćemo proširivati ono što je već pomenuto u pisanim završnim podnescima. Velike pripreme su preduzete s tim u vezi, i mogu da kažem Pretresnom veću da postoji tim volontera koji su uključeni u to, u ovaj proces... mislim na završni podnesak. Ja ne želim da Pretresno veće pomisli da smo mi čekali da se završi izvođenje dokaza kako bi počeli da radimo na tome – daleko od toga. Na tome se radi već određeno vreme i siguran sam da će vam isto reći i gospodin Whiting kada je u pitanju tim koji on predvodi. Ali časni Sude, kao što sam već rekao, možda bismo o ovome mogli sutra malo više da porazgovaramo. Mislim da će biti ozbiljnih zabrinutosti kada je u pitanju ovaj raspored, za koji se ja veoma nadam da nije uklesan u kamenu. Vidim da vi...

SUDIJA PARKER: Nije. Led se obično topi u dodiru sa bilo kojom toplotom.

ADVOKAT TOPOLSKI: Nadam se da sam samo neznatno podigao temperaturu. Da li još mogu da kažem i to da ja ne želim da bilo ko od optuženih koji sede iza mene pomisli da je predmet ovog izlaganja prolongiranje njihove agonije duže od onoga što je neophodno, jer ćemo mi zastupati naše klijente, i to je naša namera, na najbolji mogući način. Ali to nije zadatak kome mi pristupamo na brzinu ili olako. Časni Sude, sa ovim razmišljanjima koja sam izneo kao odgovor časnom Sudu i ukoliko neko želi nešto da doda, ovo bi svakako bilo sve što bih večeras o ovoj temi imao da kažem. Hvala vam što ste mi pružili mogućnost da ovo iznesem.

SUDIJA PARKER: Možda bi o tome zastupnici mogli da daju naznake kako bi sutra izneli svoja stanovišta. Gospodine Whiting, skrivate se iza novih ekrana. Da li ima nešto što bi u ovom trenutku želeli da iznesete?

TUŽILAC WHITING: Ne. Shvatio sam da ćemo o tome sutra da razgovaramo. Samo kako ne bi bilo nejasnoća, smatram da će se taj raspored veoma teško ispoštovati. Biće verovatno i kratkog postupka pobijanja dokaza, iako ne očekujem da će on trajati duže od jednog ili dva dana. Time će se završiti nedelja 27...

SUDIJA PARKER: Zajedno sa svedočenjem i unakrsnim ispitivanjem profesora?

TUŽILAC WHITING: Očekujem, da, časni Sude, pod pretpostavkom da će on svedočiti u ponedjeljak i da će pretpostavljam to biti završeno do kraja nedelje. Nakon toga preostaje samo jedna nedelja u kojoj potpuno možemo da se posvetimo završnom podnesku koji...

SUDIJA PARKER: Mislim da je sada trenutak da se tome posveti značajnije vreme, radije nego da se čeka na završetak svedočenja profesora.

TUŽILAC WHITING: To je svakako tačno, ali mi smo do danas kao što ćemo i posle današnjeg dana biti zauzeti predmetom Odbrane, i mi nastavljamo da se pripremamo za svedočenje eksperta. Mi smo radili... tim koji imamo je u osnovi onaj koji sada vidite ispred vas u sudnici. I mi nismo čekali sa početkom rada na završnom podnesku, jer je on u toku. Ali uvek na kraju mnogo toga ide zajedno, i ja samo želim da nagovestim kakav će naš stav da bude o tome.

SUDIJA PARKER: U redu. Mislim da smo za danas dovoljno na ovu temu razgovarali kako bi se pokrenula mišljenja o tome. Imajući to na umu, nakon sutrašnjih svedočenja ćemo nastaviti o ovom pitanju koje je, kao što je to gospodin Topolski nagovestio, ozbiljno i koje zahteva od nas da pažljivo odmerimo između toga da se ovo suđenje što ranije završi i omogućavanja zastupnicima da imaju dovoljno vremena da izlože svoje predmete na adekvatan način kako bi se pravda zadovoljila na najbolji način. Imajući to na umu, sada završavamo sa radom i nastavljamo sutra u 9.00 časova.

Sednica završena u 17.31 h.

Nastavlja se u četvrtak, 9. juna 2005. godine u 9.00 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje